

Informatieveiligheidscomité Kamer sociale zekerheid en gezondheid
--

IVC/KSZG/20/050

BERAADSLAGING NR. 17/084 VAN 3 OKTOBER 2017, GEWIJZIGD OP 4 FEBRUARI 2020, BETREFFENDE DE MEDEDELING VAN PERSOONSgegevens DOOR DE GEWESTELIJKE ARBEIDSBEMIDDELINGSDIENSTEN (FOREM, VDAB, ACTIRIS, ADG) AAN DE RIJKSDIENST VOOR ARBEIDSVOORZIENING (RVA) IN HET KADER VAN DE UITVOERING VAN ZIJN CONTROLEOPDRACHT

Gelet op de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, in het bijzonder artikel 15;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, in het bijzonder artikel 114;

Gelet op de wet van 5 september 2018 *tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG*, in het bijzonder artikel 97;

Gelet op de aanvraag van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA);

Gelet op het rapport van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (KSZ);

Gelet op het verslag van de heer Bart Viaene.

A. ONDERWERP VAN DE AANVRAAG

1. Een van de voornaamste opdrachten van de RVA bestaat erin de onvrijwillig werklozen een vervangingsinkomen te waarborgen. Om in aanmerking te komen voor uitkeringen dient de werkloze te beantwoorden aan een aantal toekenningsvoorwaarden. Zo moet hij onder meer beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt, actief zoeken naar werk en ingeschreven zijn/blijven als werkzoekende. De RVA heeft als opdracht om de naleving van deze toekenningsvoorwaarden te controleren en na te gaan of de werkloze niet onterecht uitkeringen ontvangt.
2. Ingevolge de zesde Staatshervorming is de bevoegdheid inzake controle van de beschikbaarheid van de werklozen overgeheveld naar de gewesten. Toen de RVA nog zelf deze bevoegdheid bezat kon het tijdens de gesprekken en via de raadpleging van de dossiers

problematische situaties opsporen die een impact hebben op de rechten van de betrokken personen. Sinds de bevoegdheidsoverdracht is het de verantwoordelijkheid van de gewestelijke arbeidsbemiddelingsdiensten om dergelijke problematische situaties op te sporen naar aanleiding van de controle van de beschikbaarheid en de uitvoering van de opdrachten inzake begeleiding en beroepsopleiding van de werkzoekenden.

3. Het zou bijgevolg in het belang van de RVA zijn als het van de gewestelijke arbeidsbemiddelingsdiensten de mededeling zou ontvangen van deze problematische situaties die een invloed hebben op de vergoeding van de werkzoekenden. Op die manier zou de RVA zijn controleopdracht ten volle kunnen uitoefenen, overeenkomstig het algemeen juridisch kader, meer bepaald de besluitwet van 28 december 1944 *betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders* en het koninklijk besluit van 25 november 1991 *houdende de werkloosheidsreglementering*. Gelet op de bevoegdheidsverdeling tussen de federale staat en de gewesten is de RVA momenteel niet meer in staat om zijn basisopdrachten en zijn controleopdracht inzake toekenning van uitkeringen ten volle uit te voeren.
4. Sinds 1 januari 2016 staan de FOREM (voor het Waalse Gewest), de VDAB (voor het Vlaamse Gewest) en de ADG (voor de Duitstalige Gemeenschap) in voor de controle van de beschikbaarheid van de werklozen die tot hun bevoegdheid behoren. Sinds 1 januari 2017 staat ACTIRIS in voor de uitoefening van deze bevoegdheid voor het Brussel Hoofdstedelijk Gewest voor de werklozen die tot zijn bevoegdheid behoren. Deze instanties oefenen de bevoegdheid uit met inachtneming van het normatieve kader dat van toepassing is op de controle van de beschikbaarheid, dat echter nog steeds tot de bevoegdheid van de federale staat behoort, net als de bevoegdheid van de uitbetaling van de uitkeringen die nog steeds toevertrouwd is aan de RVA en aan de uitbetalingsinstellingen.
5. De volledig werkloze voldoet aan zijn verplichting om actief beschikbaar te zijn als hij kan aantonen dat hij, tijdens de volledige duur van zijn werkloosheid, actief en positief deelneemt en meewerkt aan de acties op het vlak van begeleiding, opleiding, beroepservaring of inschakeling die hem worden voorgesteld door de gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling, met name in het kader van het individueel actieplan dat is overeengekomen met de tewerkstellingsconsulent, en dat hij zelf actief naar werk zoekt door regelmatig zelf gevarieerde acties te ondernemen. De actieve beschikbaarheid van de volledig werkloze wordt periodiek geëvalueerd door de gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling tijdens de hele werkloosheidsduur op basis van evaluatiegesprekken en/of op basis van de elementen van het dossier van de werkloze, alsook de materiële bewijzen die de werkloze voorlegt. Tijdens de evaluatie van het zoekgedrag naar werk van de werklozen kan de gewestelijke arbeidsbemiddelingsdienst problematische situaties detecteren die een invloed hebben op de werkloosheidsverzekering.
6. De personen waarop de mededeling van persoonsgegevens betrekking heeft zijn de jonge schoolverlaters die zich inschrijven als werkzoekenden en die een beroepsinschakelingsstijd doorlopen alvorens in aanmerking te komen voor inschakelingsuitkeringen en de gerechtigden op werkloosheidsuitkeringen of inschakelingsuitkeringen. Het betreft werkzoekenden die een begeleiding en beroepsopleiding krijgen van de arbeidsbemiddelingsdiensten en waarvan de beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt door deze

laatste gecontroleerd wordt. In het kader van de uitvoering van hun opdrachten en bevoegdheden detecteren de arbeidsbemiddelingsdiensten situaties die ertoe leiden dat de werkzoekende zijn recht op uitkeringen geheel of gedeeltelijk verliest, in uitvoering van de werkloosheidsreglementering. De mededeling zou enkel betrekking hebben op persoonsgegevens betreffende problematische situaties die duidelijk een overtreding van de reglementering inhouden. Binnen de RVA zouden deze gegevens enkel toegankelijk zijn voor de directeurs van de werkloosheidskantoren en de aangeduide medewerkers (hoofdzakelijk personeelsleden die belast zijn met de vergoedingen, maar eventueel ook personeelsleden van de dienst medisch onderzoek voor wat betreft problemen inzake arbeidsgeschiktheid).

7. Eenmaal in bezit van deze persoonsgegevens zouden de bevoegde diensten van de RVA een grondig onderzoek voeren naar de situatie van de werkloze, eventueel via de centrale controledienst. Alvorens een beslissing te nemen over de uitsluiting van het recht op uitkeringen voor de betrokken werkloze, zal deze laatste gehoord worden omtrent zijn verweermiddelen overeenkomstig artikel 144 van het koninklijk besluit van 25 november 1991. De beslissing tot uitsluiting van het recht op werkloosheidsuitkeringen kan in voorkomend geval gepaard gaan met de beslissing tot terugvordering van de onrechtmatig toegekende uitkeringen en een sanctie, overeenkomstig de artikelen 153 en 155 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 die voorzien in sancties indien de werkloze een verplichte verklaring niet of laattijdig heeft afgelegd of een onjuiste of onvolledige verklaring heeft afgelegd of indien hij onjuiste stukken heeft gebruikt teneinde te kwader trouw uitkeringen te verkrijgen waarop hij geen recht heeft.
8. De machtigingsaanvraag heeft betrekking op de mededeling van persoonsgegevens betreffende situaties die ertoe leiden dat de werkzoekende zijn recht op uitkeringen geheel of gedeeltelijk verliest, met toepassing van de volgende artikelen van het koninklijk besluit van 25 november 1991 *houdende de werkloosheidsreglementering*.
9. Krachtens de artikelen 44 en 45 heeft de volledig werkloze geen recht op werkloosheidsuitkeringen als hij een activiteit verricht voor zichzelf die ingeschakeld kan worden in het economische ruilverkeer van goederen en diensten of als hij een activiteit verricht voor een derde, waarvoor hij enig loon of materieel voordeel ontvangt. In het kader van hun opdrachten van begeleiding, vorming en controle van de beschikbaarheid van de werklozen kunnen de gewestelijke arbeidsbemiddelingsdiensten vaststellen dat de werkloze een bezoldigde of zelfstandige activiteit verricht waarvoor geen verklaring werd afgelegd. Aangezien deze activiteiten onverenigbaar kunnen zijn met het recht op werkloosheidsuitkeringen dient de RVA de aard van de activiteit en de periode van de activiteit te kennen.
10. Om uitkeringen te kunnen genieten moet de werkloze, krachtens de artikelen 44 en 46, wegens omstandigheden onafhankelijk van zijn wil zonder loon zijn. Elke werkloze heeft recht op 24 dagen (zaterdagen inbegrepen) of 4 weken vakantie per jaar. De vakantiedagen die reeds genomen werden tijdens een periode van tewerkstelling zijn daarin inbegrepen. Voor de vakantiedagen die gedekt zijn door vakantiegeld (dit is het geval wanneer de werkloze tewerkgesteld was als werknemer tijdens het volledige voorgaande jaar of een deel ervan) ontvangt de werkloze geen werkloosheidsuitkeringen. Telkens hij een dag neemt die

gedekt is door vakantiegeld, dient hij de letter ‘V’ te vermelden in het overeenkomstige vak van zijn controlekaart. In het kader van hun opdrachten inzake begeleiding, vorming en controle van de beschikbaarheid van de werklozen kunnen de gewestelijke arbeidsbemiddelingsdiensten tot de vaststelling komen dat een werkloze de vermelding “V” niet heeft aangebracht op zijn controlekaart voor de dagen die gedekt waren door vakantiegeld. Aangezien het verkrijgen van vakantiegeld niet verenigbaar is met het verkrijgen van werkloosheidsuitkeringen is het nuttig dat de gewestelijke arbeidsbemiddelingsdienst de RVA op de hoogte brengt zodat die ten volle zijn controleopdracht kan vervullen.

11. Krachtens artikel 48 kan de betrokkene op bijkomstige wijze een activiteit blijven uitoefenen (als zelfstandige of werknemer) tijdens de werkloosheid indien verschillende voorwaarden vervuld zijn (onder meer inzake begin, stelsel en aard van de activiteit). Het recht op uitkeringen kan hem worden geweigerd door de directeur van het werkloosheidskantoor indien de activiteit niet of niet meer van bijkomstige aard is, onder meer als het aantal werkuren of het bedrag aan inkomsten dat eruit voortvloeit te hoog is. Indien de gewestelijke arbeidsbemiddelingsdiensten een niet-verklaarde bijkomstige activiteit van de werkloze vaststellen, dan dient de RVA op de hoogte te worden gesteld van de aard, de begindatum, de periode, de sector, het uurrooster en de frequentie van de bijkomstige activiteit.
12. Krachtens artikel 60 moet de volledig werkloze arbeidsgeschikt zijn om uitkeringen te genieten. De arbeidsgeschiktheid van de werkloze is een toekenningsvoorwaarde maar kan ook invloed hebben op het bedrag van de werkloosheidsuitkering. De gewestelijke arbeidsbemiddelingsdiensten kunnen te maken hebben met werklozen die hun onvoldoende zoekgedrag naar werk of hun weigering van een werkaanbieding of opleiding rechtvaardigen op grond van gezondheidsproblemen die hun arbeidsgeschiktheid kunnen aantasten. De betrokken werkloze wordt dan uitgenodigd voor een medisch onderzoek bij een erkende arts. Indien deze arts besluit dat de werkloze arbeidsongeschikt is, dan dient de gewestelijke arbeidsbemiddelingsdienst de RVA hiervan op de hoogte te brengen. De RVA zal dan in voorkomend geval een erkende arts aanduiden om de arbeidsongeschiktheid te bevestigen of te vernietigen.
13. Krachtens de artikelen 66, 67 en 68 moet de werkloze zijn hoofdverblijfplaats in België hebben en er effectief verblijven om uitkeringen te genieten; hij kan voorts geen uitkeringen genieten gedurende een periode van vrijheidsberoving en gedurende de periode tijdens dewelke hij studies met volledig leerplan of een opleiding volgt. In het kader van de uitvoering van hun opdrachten kunnen de gewestelijke arbeidsbemiddelingsdiensten vaststellen dat de werkloze niet zijn hoofdverblijfplaats in België heeft en dit niet gemeld heeft aan de RVA (de RVA dient op de hoogte te zijn van de verblijfplaats in het buitenland en van de periodes van verblijf in het buitenland), afwezig was op een evaluatiegesprek doordat hij van zijn vrijheid beroofd is (de RVA dient op de hoogte te zijn van de begindatum van de periode van vrijheidsberoving en van de duur ervan) of dat de werkloze studies volgt of hernomen heeft zonder vrijstelling (de RVA dient de aard van de gevolgde studies en de periode ervan te kennen).
14. Om uitkeringen te kunnen genieten moet de werknemer, krachtens artikel 71, onder meer voldoen aan de volgende voorwaarden: in het bezit zijn van een controlekaart vanaf de eerste

effectieve werkloosheidsdag van de maand tot de laatste dag van de maand en deze bij zich bewaren, zijn controlekaart invullen met onuitwisbare inkt overeenkomstig de richtlijnen verstrekt door de RVA. De naleving van deze voorwaarden maakt deel uit van de toekenningsvoorwaarden van de werkloosheidsuitkeringen. In alle gevallen van werkloosheidsonderbreking dient de werkloze op zijn elektronische of papieren controlekaart duidelijk de reden van de onderbreking aan te duiden (indien de onderbreking echter een volledige maand betreft, dient hij voor die maand niet in het bezit te zijn van een controlekaart). Instructies zijn vermeld op de controlekaart of bijgevoegd bij de controlekaart. Elke werkloze heeft recht op 24 dagen (zaterdagen inbegrepen) of 4 weken vakantie per jaar. De vakantiedagen die genomen werden tijdens een periode van tewerkstelling zijn hierin inbegrepen. De werkloze ontvangt werkloosheidsuitkeringen voor de vakantiedagen die hij neemt tijdens zijn werkloosheid op voorwaarde dat hij de vermelding “V” toevoegt in het desbetreffende vak van zijn controlekaart. In het kader van hun opdrachten inzake begeleiding, opleiding en controle van de beschikbaarheid van de werklozen kunnen de gewestelijke arbeidsbemiddelingsdiensten tot de vaststelling komen dat een werkloze geen “V” vermeld heeft op zijn controlekaart voor “vakantie-werkloosheid”. Aangezien deze situatie onverenigbaar is met het verkrijgen van werkloosheidsuitkeringen, is het nuttig dat de gewestelijke arbeidsbemiddelingsdienst de RVA verwittigt zodat die zijn controleopdracht ten volle kan uitoefenen.

15. Krachtens artikel 110 wordt het dagbedrag van de werkloosheidsuitkering van de volledig werkloze bepaald in functie van de gezinscategorie waartoe hij behoort. In het kader van de uitvoering van hun opdrachten kunnen de gewestelijke arbeidsbemiddelingsdiensten bijvoorbeeld vaststellen dat de werkloze samenwoont met een partner die over beroepsinkomsten beschikt en dat hij dit niet gemeld heeft aan de RVA. De RVA dient de reële gezinssituatie van de werkloze te kennen en de periodes van samenwoning.
16. De uitwisseling van de voormelde persoonsgegevens zou langs elektronische weg en/of op papier gebeuren. De gewestelijke arbeidsbemiddelingsdiensten zouden, zonder tussenkomst van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, aan de RVA de identificatienummers van de sociale zekerheid meedelen waarvoor een problematische situatie (meegedeeld in de vorm van een code) werd vastgesteld alsook alle nuttige documenten die een bewijs vormen en beschrijving geven van de problematische situatie (verslag van evaluatiegesprek, verklaring van de werkloze, ...).

B. BEHANDELING VAN DE AANVRAAG

17. De FOREM, de VDAB en ACTIRIS zijn gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling en maken deel uit van het netwerk van de sociale zekerheid krachtens een beslissing van het Beheerscomité van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid genomen na een gunstig advies van het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid, met toepassing van het koninklijk besluit van 16 januari 2002 *tot uitbreiding van het netwerk van de sociale zekerheid tot sommige overheidsdiensten en openbare instellingen van de Gemeenschappen en Gewesten, met toepassing van artikel 18 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid*. Het

betreft dus een uitwisseling van persoonsgegevens binnen het netwerk van de sociale zekerheid.

18. Aangezien zij deel uitmaken van het netwerk van de sociale zekerheid moeten de mededelingen van persoonsgegevens die door de gewestelijke arbeidsbemiddelingsdiensten worden verricht het voorwerp uitmaken van een beraadslaging van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het Informatieveiligheidscomité, krachtens artikel 15, § 1, van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid*.

Volgens de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* moeten persoonsgegevens worden verzameld voor bepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en mogen ze vervolgens niet verder worden verwerkt op een wijze die met die doeleinden onverenigbaar is (doelbinding), moeten ze toereikend en ter zake dienend zijn en beperkt worden tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt (minimale gegevensverwerking), moeten ze worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan voor de geldende doeleinden noodzakelijk is (opslagbeperking) en moeten ze met passende technische of organisatorische maatregelen zodanig worden verwerkt dat een passende beveiliging gewaarborgd is en dat ze onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging (integriteit en vertrouwelijkheid).

19. De mededeling beoogt een wettig doeleinde, met name de uitvoering van de controle-opdrachten van de RVA, overeenkomstig het koninklijk besluit van 25 november 1991 *houdende de werkloosheidsreglementering*. Aangezien de bevoegdheden inzake werkloosheid verdeeld zijn over het federale niveau en het gewestelijk niveau, beheert de RVA niet meer zelf alle gegevens die nodig zijn voor de uitvoering van zijn opdrachten. Ingevolge de zesde Staatshervorming werd de bevoegdheid inzake controle van de beschikbaarheid overgeheveld naar de gewesten. Het zijn voortaan de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling die de problematische situaties detecteren die een invloed hebben op de rechten van de betrokken personen.
20. De meegedeelde persoonsgegevens zijn, uitgaande van dat doeleinde, relevant en niet overmatig. De gewestelijke arbeidsbemiddelingsdiensten zouden aan de RVA enkel het identificatienummer van de sociale zekerheid van de persoon bij wie een problematische situatie vastgesteld werd meedelen, alsook de aard van de problematische situatie en (eventueel op papier) de nuttige documenten ter beschrijving en staving van de problematische situatie.
21. In principe dient de uitwisseling van persoonsgegevens tussen de gewestelijke arbeidsbemiddelingsdiensten te gebeuren met tussenkomst van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid overeenkomstig artikel 14, eerste lid, van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid*. Artikel

14, vierde lid, van de voormelde wet van 15 januari 1990 bepaalt echter dat de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het Informatieveiligheidscomité, op voorstel van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, kan voorzien in een vrijstelling voor de tussenkomst van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid voor zover deze tussenkomst geen meerwaarde biedt.

22. Het Informatieveiligheidscomité stelt vast dat de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid momenteel geen zicht heeft op de volumes van gegevensuitwisselingen en dat ze later zal oordelen of het al dan niet noodzakelijk of wenselijk is om te voorzien in een “klassieke” gegevensstroom met haar tussenkomst. Bijgevolg oordeelt het Informatieveiligheidscomité dat de hierboven beschreven uitwisseling van persoonsgegevens tussen de gewestelijke arbeidsbemiddelingsdiensten en de RVA kan verlopen zonder tussenkomst van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid dient evenwel te onderzoeken of haar tussenkomst wenselijk is.
23. Bij de verwerking van de persoonsgegevens dient er rekening te worden gehouden met de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* en met elke andere bepaling tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in het bijzonder de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* en de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens*.
24. Voorts dient er rekening te worden houden met de minimale veiligheidsnormen die vastgesteld werden door het Algemeen Coördinatiecomité van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en die goedgekeurd werden door de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het Informatieveiligheidscomité.

Om deze redenen besluit

de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité

dat de mededeling van de voormelde persoonsgegevens door de gewestelijke arbeidsbemiddelingsdiensten (FOREM, VDAB, ACTIRIS, ADG) aan de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) voor de uitvoering van zijn controleopdracht, zoals in deze beraadslaging beschreven, is toegestaan mits wordt voldaan aan de vastgestelde maatregelen ter waarborging van de gegevensbescherming, in het bijzonder de maatregelen op het vlak van doelbinding, minimale gegevensverwerking, opslagbeperking en informatieveiligheid..

De uitwisseling van persoonsgegevens kan worden verricht zonder tussenkomst van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid dient evenwel te onderzoeken of haar tussenkomst wenselijk is.

Bart VIAENE

De zetel van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité is gevestigd in de kantoren van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, op het volgende adres: Willebroekkaai 38 te 1000 Brussel.
--